

CBR KM : การจัดการความรู้การวิจัยเพื่อท้องถิ่นของทีมวิจัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ บุญรัตน์

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน, ๒๕๖๔

แนวคิดหลัก

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีภารกิจด้านการวิจัย ถูกส่งมอบภารกิจไปยังหน่วยงานในสังกัดทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเช่นเดียวกันกับสถาบันระดับอุดมศึกษาทั่วไปที่คำนึงถึงองค์ความรู้ในการพัฒนาประเทศผ่านกระบวนการวิจัยอันเป็นปัจจัยหลักของการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการวิจัยในเชิงท้องถิ่นหรือที่เรียกว่า CBR (Community-based Research) ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้ชุมชนและท้องถิ่นเป็นฐานหลัก ซึ่งชุมชนหรือท้องถิ่นจะได้รับการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางชุมชนที่มีความพร้อมรับมืออย่างสร้างสรรค์หรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับนักวิจัยที่มีคุณภาพทราบกระบวนการ ผ่านการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน ทำให้ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนได้ปรับบทบาทและศักยภาพของสถาบันไปสู่ความพร้อมการเปลี่ยนแปลงด้านการวิจัยจากการค้นหาค้นหาองค์ความรู้พื้นฐานไปสู่การวิจัยเชิงการประยุกต์ทางชุมชนมากขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างตรงเป้าหมาย และเพื่อหาประเด็นปัญหาในชุมชนภายใต้การเข้าร่วมทำงานเป็นทีม วิทยาลัยสงฆ์จึงต้องสร้างกระบวนการรองรับการปรับเปลี่ยนบริบทดังกล่าวด้วย **สร้างคนเก่งการวิจัย สร้างระบบงานวิจัย สร้างการเรียนรู้วิจัยเชิงชุมชน** และอันเป็นจุดกำเนิดการสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อชุมชนผ่านระบบพี่เลี้ยงด้วยกิจกรรมวัฒนธรรมองค์กรที่เรียกว่าสภากาแฟวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

การสร้างและการถ่ายทอดความรู้

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนได้ถูกหยิบยกองค์กรแห่งความสุขให้เป็นวัฒนธรรมหลักของการทำงานที่มีการจัดกิจกรรมสภากาแฟในทุกเดือนโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการแลกเปลี่ยนและพูดคุยกันแบบเพื่อนร่วมงานอย่างเป็นกัลยาณมิตรในทุก ๆ เรื่องโดยได้มอบหมายให้แต่ละบุคลากรเป็นที่เลี้ยงในแต่ละประเด็นผ่านคัดเลือกผู้ที่มีผลงานเด่นในด้านนั้นๆ ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ บุญรัตน์ มีผลงานที่เด่นชัดและบทบาทในเรื่องการวิจัยในเชิงท้องถิ่น หรือที่เรียกว่า CBR (Community-based Research) ที่ผ่านการทำงานร่วมสถาบันวิจัยหรือศูนย์ จังหวัดลำพูนมาการันตีความเอตทัคคะ ทำให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังเพื่อนร่วมงานได้อย่างเป็นรูปธรรมจนทำให้วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนได้กลายเป็นแหล่งบ่มเพาะจิตวิญญาณนักวิจัยและความเชี่ยวชาญเพื่องานวิจัยท้องถิ่นหรือชุมชนได้เป็นผลสำเร็จโดยได้รับทุนการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกมากขึ้นในแต่ละปี

ผลลัพธ์การจัดการความรู้

เชิงปริมาณ

๑) ร้อยละ ๘๐ ของทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นได้รับงานการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกมากขึ้นจากแผนโครงการชุดจำนวน ๖ โครงการ ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นต้น

๒) จำนวนร้อยละ ๘๐ ของทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีการยื่นเสนอขอทุนการสนับสนุนงบประมาณมากขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นแบบ CBR (Community-based Research) โดยระบุเป้าหมายเชิงพื้นที่ในจังหวัดลำพูนประจำปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖ เช่น แผนงานโครงการชุด Lamphun Street Arts : การพัฒนาศิลปะเชิงสร้างสรรค์บนถนนวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดลำพูน แผนโครงการชุด จิตอาสาชราพิบาล : รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุแบบประคับประคองเชิงพุทธบูรณาการในจังหวัดลำพูน แผนโครงการชุด Happy Community : กระบวนการเรียนรู้และรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนการเสริมสร้างพลังการพัฒนาชุมชนแห่งความสุขในจังหวัดลำพูน และแผนโครงการชุดนวัตกรรมจัดการชุมชนกะเหรี่ยงด้านการพัฒนาสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ตำบลนาทราย อ.ลี้ จังหวัดลำพูน และแผนโครงการชุดการยกระดับคุณภาพสินค้าผ้าฝ้ายอมจากสี่ธรรมชาติด้วยทุนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ตำบลตะเคียนปม อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน เป็นต้น

๓) ร้อยละ ๘๐ ของทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่เป็นนักวิจัยหน้าใหม่มีการพัฒนาแผนโครงการวิจัยเพื่อขอทุนการสนับสนุนงบประมาณจากการรับรองจากสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ผ่านระบบพี่เลี้ยงในสภาพกาแพเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในทุกสาขาประจำปี ๒๕๖๕-๒๕๖๖

เชิงคุณภาพ

๑) ทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความกระตือรือร้น มีแรงจูงใจ และมีความมั่นใจเพื่อขอทุนการสนับสนุนงบประมาณโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่นแบบ CBR (Community-based Research) ผ่านระบบพี่เลี้ยงในสภาพกาแพ

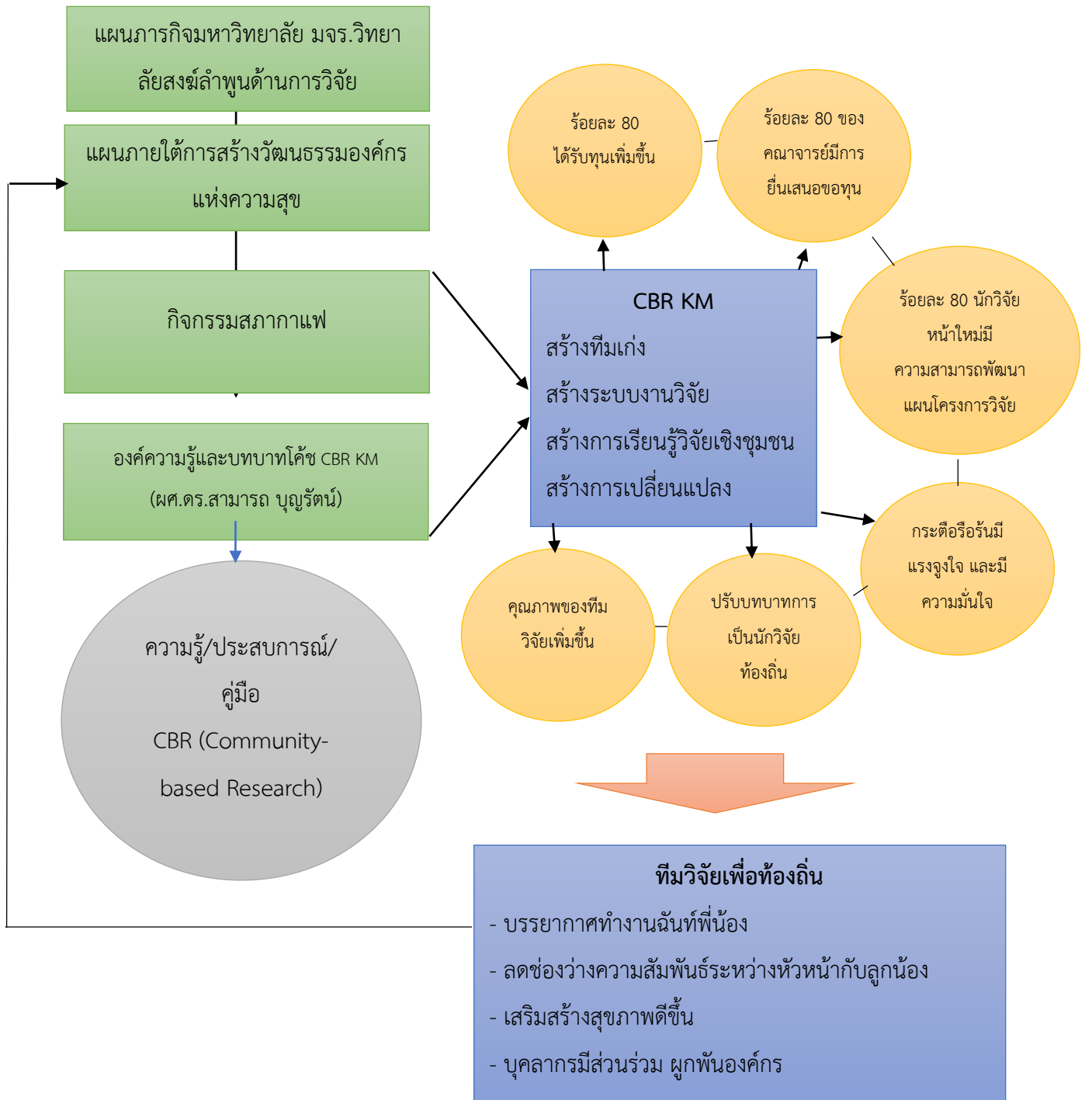
๒) ทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีวัฒนธรรมการทำงานวิจัยเป็นทีมและมีความสามารถในการเรียนรู้การวิจัยเพื่อท้องถิ่นแบบ CBR (Community-based Research) ที่สามารถปรับบทบาทของตนเองไปสู่การเป็นนักวิจัยชุมชนได้อย่างเต็มตัว

๓) ความสามารถและศักยภาพของทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ปรับเปลี่ยนบทบาทการให้ความรู้ไปสู่การสร้างความรู้สร้างระบบงานวิจัยชุมชนและการสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชนได้

๔) คุณภาพของทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพิ่มขึ้นในเชิงภารกิจหลักของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนที่มีระบบพี่เลี้ยงในสภาพกาแพที่สอดแทรกกิจกรรมการวิจัยเพื่อท้องถิ่นแบบ CBR (Community-based Research)

๕) คุณภาพของวัฒนธรรมองค์การแห่งสุขที่มีระบบทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีบรรยากาศทำงานฉันทันทีพี่น้องมากขึ้นสามารถลดช่องว่างความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง ช่วยให้เกิดระบบการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีขึ้นและบุคลากรมีส่วนร่วม ผูกพันองค์กร

บทบาทและระบบ CBR KM

แผนภารกิจมหาวิทยาลัย มจร.วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนด้านการวิจัย

แผนภายใต้การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งความสุข

กิจกรรมสภากาแฟ

องค์ความรู้และบทบาทโค้ช CBR KM (ผศ.ดร.สามารถ บุญรัตน์)

ความรู้/ประสบการณ์/คู่มือ CBR (Community-based Research)

CBR KM
 สร้างทีมเก่ง
 สร้างระบบงานวิจัย
 สร้างการเรียนรู้วิจัยเชิงชุมชน
 สร้างการเปลี่ยนแปลง

ร้อยละ 80 ได้รับทุนเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 80 ของคณาจารย์มีการยื่นเสนอขอทุน

ร้อยละ 80 นักวิจัยหน้าใหม่มีความสามารถพัฒนาแผนโครงการวิจัย

กระตือรือร้นมีแรงจูงใจ และมีความมั่นใจ

ปรับบทบาทการเป็นนักวิจัยท้องถิ่น

คุณภาพของทีมวิจัยเพิ่มขึ้น

- ทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่น**
- บรรยากาศทำงานฉันทันทีพี่น้อง
 - ลดช่องว่างความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง
 - เสริมสร้างสุขภาพดีขึ้น
 - บุคลากรมีส่วนร่วม ผูกพันองค์กร

กำหนดการประชุมแบบสภากาแฟ

ประกาศ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน เรื่อง สถานเสวนาการจัดการความรู้ KM ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ (บุคลากรสายวิชาการ)

เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่ดีของบุคลากรสายวิชาการ และเพื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยดีงาม มี ประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ จึงออกประกาศ วัน เวลา สถานที่ ในการสถานเสวนา(สภากาแฟ) การจัดการความรู้ของบุคลากรสาย วิชาการ ไว้ดังต่อไปนี้

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	สถานที่	หมายเหตุ (เจ้าภาพ)
๑	วันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓	ห้องประชุมพระเทพญาณเวที	ผู้อำนวยการ
๒	วันศุกร์ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓	ห้องประชุมพระเทพญาณเวที	รองฯ ฝ่ายบริหาร
๓	วันศุกร์ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓	ห้องประชุมพระเทพญาณเวที	สำนักงานวิชาการ
๔	วันศุกร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๓	ห้องประชุมพระเทพญาณเวที	สาขาวิชา รปศ.
๕	วันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔	ห้องประชุมพระเทพญาณเวที	สำนักงานบริหารงานทั่วไป

* เริ่มสถานเสวนา เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป

* หากมีการเปลี่ยนแปลงวัน เวลา สถานที่ จะแจ้งให้ทราบเป็นคราวไป

● ประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดังนี้

๑. ด้านการจัดการเรียนการสอน
๒. ด้านการวิจัย
๓. ด้านการบริการวิชาการ และ
๔. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

● ท่านใดมีประเด็นในการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขอให้เตรียมหัวข้อ ในรูปแบบไฟล์มาด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

(พระครูสิริสุตานุยุต, ผศ.ดร.)

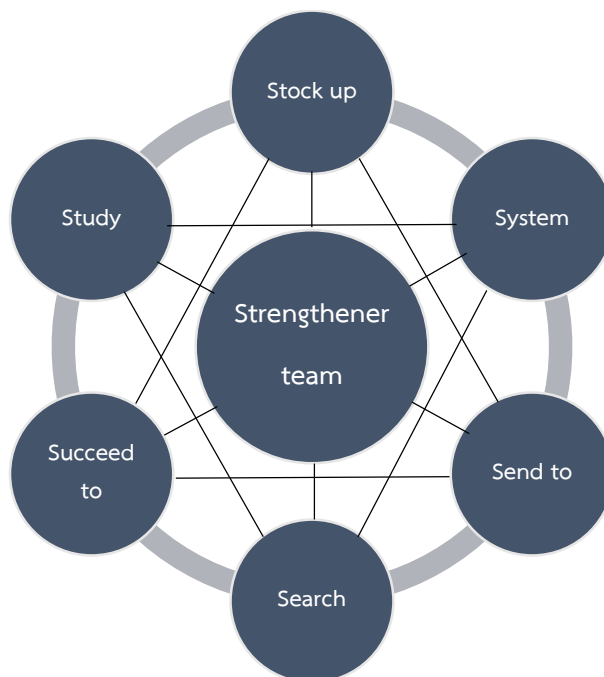
ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

ปฏิบัติหน้าที่แทนรองอธิการบดีวิทยาเขตเชียงใหม่

เป้าหมาย CBR KM ทีมวิจัยวิทยาลัยลำพูน

- ๑) การสร้างทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้มีบรรยากาศทำงานฉันทันทีพี่น้อง
- ๒) การสร้างทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่สามารถลดช่องว่างความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง
- ๓) การสร้างทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ช่วยให้มีการเสริมสร้างสุขภาพดีขึ้น
- ๔) การสร้างทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ทำให้บุคลากรมีส่วนร่วมและผูกพันองค์กร

กระบวนการ CBR KM ทีมวิจัยวิทยาลัยลำพูน (๗Skm)

Stock up หมายถึง การสั่งสมความรู้การวิจัยเพื่อท้องถิ่นของทีมวิจัย ที่เพิ่มระดับการกำหนดความเชี่ยวชาญ เพิ่มทักษะ และพัฒนาศักยภาพในการทำงานการวิจัยเพื่อท้องถิ่น รวมทั้งการติดตามความรู้ใหม่ ๆ ทั้งความรู้ในเชิงวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อความสามารถนำความรู้ วิทยาการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับใช้กับการวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่จะทำให้ทีมวิจัยมีความเข้มแข็งมากขึ้น

Search หมายถึง การแสวงหาการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของทีมวิจัย ซึ่งทีมวิจัยมีการค้นคว้าหาความรู้ และสามารถสร้างความรู้ใหม่มาจากการคิด การศึกษา การฝึกฝน และการทดลองปฏิบัติด้วยตนเองเป็นสำคัญผ่านบทบาทโค้ชที่สามารถแนะนำวิธีการพัฒนาโจทย์วิจัยให้คมชัด การออกแบบโครงการวิจัย เก็บรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบปฏิบัติการ การรายงานความก้าวหน้า การปฏิบัติการ การถอดบทเรียน การสรุปผลการวิจัย และรายงานฉบับสมบูรณ์ทำให้ทีมวิจัยสามารถเรียนรู้ขั้นตอนต่าง ๆ อย่างผู้มีความรู้การวิจัยเพื่อท้องถิ่น

System หมายถึง การสร้างระบบการวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีจุดเริ่มต้นที่แนวคิดการพัฒนาองค์กรแห่งความสุขที่มุ่งก่อคุณค่าของทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นโดยมีเป้าหมายได้แก่ การสร้างทีมวิจัยที่เข้มแข็ง การสร้างงานที่มีคุณภาพ และการสร้างทีมแห่งการเรียนรู้เพื่อความสำเร็จและความมั่นคงในระยะยาวผ่านชุดความรู้ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย การแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านประสบการณ์ของโค้ช และการพัฒนาชุดฝึกแบบง่ายๆ ด้วยตนเองที่สร้างแรงจูงใจและความมั่นใจในการทำงานด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่นของทีมวิจัยวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

Send to หมายถึง ส่งมอบการวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยเริ่มจากการให้ความสำคัญของพระครูสิทธิสุตานุยุต,ผศ.ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน กำหนดแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งความสุขที่มีกิจกรรมสภากาแฟเป็นจุดเชื่อมความรู้ที่มี ผศ.ดร.สามารถ บุญรัตน์เป็นโค้ชหลักทำหน้าที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้ในระดับสารสนเทศประกอบด้วยคู่มือและช่องทางการเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ ของทีมวิจัย

Succeed to หมายถึง การสืบสานการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากการพัฒนาวางแผนทรัพยากรมนุษย์ของวิทยาลัยสงฆ์ลำพูนมากอย่างต่อเนื่องทำให้ทีมวิจัยวิจัยเพื่อท้องถิ่นเริ่มเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลจึงต้องสร้างบุคลากรใหม่ให้เข้ามาทำหน้าที่สืบต่อทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างเข้มแข็งได้โดยวิถีวัฒนธรรมองค์กรแห่งความสุขที่สามารถสืบสานต่อยอดความรู้เพื่อการวิจัยท้องถิ่นต่อไป

Study หมายถึง ศึกษา เป็นการเรียนรู้การวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงขึ้นไปโดยเฉพาะความสามารถทีมวิจัยเพื่อท้องถิ่นที่มีคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการแสวงหาความรู้ ความสามารถในการสร้างความรู้ ความสามารถในการจัดเก็บความรู้ และความสามารถการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ไปยังท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนได้อย่างมั่นใจ

Strengthened หมายถึง สร้างทีมให้มีความแข็งแกร่งต่อการวิจัยเพื่อท้องถิ่น อันเป็นผลลัพธ์สุดท้ายที่วิทยาลัยสงฆ์ลำพูนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าภายใต้แผนการสร้างวัฒนธรรมแห่งความสุขผ่านระบบทีมงานที่มีบรรยากาศทำงานฉันทันทีพี่น้อง ลดช่องว่างความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้อง เสริมสร้างสุขภาพดีขึ้น และบุคลากรมีส่วนร่วม ผูกพันองค์กร

ความสัมพันธ์ของกระบวนการ CBR KM ทีมวิจัยวิทยาลัยลำพูน (๗Skm)

Strengtheners team (๗Skm)	CBR KM			
	สร้างคนเก่ง	สร้างระบบงานวิจัย	สร้างการเรียนรู้	สร้างการเปลี่ยนแปลง
Stock up (การสั่งสม)	ทีมเก่งสั่งสมความรู้ วิจัย CBR	กำหนดขอบเขต ความรู้ภายใต้แผน	ลงมือทำด้วยตนเอง	เปลี่ยนคน ชุมชน และความรู้
Search (แสวงหา)	ศักยภาพการสร้าง ความรู้ใหม่ได้	การคิด CBR อย่างเป็น ขั้นตอน	การศึกษาและการ ฝึกฝน	การทดลองปฏิบัติ
System (สร้างระบบ)	บทบาทโค้ช	ยึดองค์การแห่ง ความสุข	ชุดปฏิบัติการฝึกวิจัย	แรงจูงใจและความ มั่นใจ
Send to (ส่งมอบ)	ผู้บริหารส่งเสริม ศักยภาพ	กิจกรรมสภากาแฟ	การแลกเปลี่ยนความรู้	การเข้าถึงความรู้ สารสนเทศ
Succeed to (สืบสาน)	เปลี่ยนแปลงตัวบุคคล	วางแผนทรัพยากร บุคคล	วิถีวิวัฒนธรรมองค์กร แห่งความสุข	ต่อยอดความรู้เพื่อ การวิจัยท้องถิ่น
Study (ศึกษา)	พฤติกรรมการเรียนรู้ แบบทีมวิจัย	ระบบทีมวิจัยแห่งการ เรียนรู้	ค่านิยมการเรียนรู้ CBR	ความรักในการ เปลี่ยนแปลง